

Prekenverkstedet

Den Norske Israelsmisjon

<http://www.israelsmisjonen.no/ressurser/materiell/prekenverksted>

4. søndag i påsketiden – 12. mai 2019

Prekentekest: Joh 14,1-11

Lesetekst I: Jes 40,26-31 eller Apg 8,26-39

Lesetekst II: 2 Kor 4,14-18

Veien hjem

Vi er enige om hva Kristus og hans kirke betyr for verden: Ingen kommer til Faderen uten ved Ham (Joh.14,6). Ingen kommer til Faderen... Men det er annerledes for den som ikke trenger å komme til Faderen, fordi han alt er hos ham. Det er slik det er for Israels folk.

Rosenzweig

Det er den tyske, jødiske historikeren og filosofen Franz Rosenzweig (1886-1929) som skriver dette til sin fetter, Rudolf Ehrenberg, som selv hadde konvertert til kristendommen.

<https://www.jewishvirtuallibrary.org/franz-rosenzweig>

Rosenzweig var selv nær ved å bli døpt, slik flere av hans slektninger var, men etter en tid med meditasjon og bønn, kom han til en annen konklusjon. Jesus er altså veien for folkeslagene. Jødene har en annen vei, en annen sannhet, et annet liv. De er allerede i Farshuset.

Samme teologi preger i dag store deler av den tyske lutherske kirke. Ifølge et synodevedtak (2016) må misjon blant jøder avvises: «Kristne er ikke kalt til å vise Israel veien til Gud», heter det. I kraft av utvelgelsen trenger de ingen omvendelse <https://www.evangelisch.de/inhalte/140004/09-11-2016/synode-der-ekd-erteilt-der-judenmission-klare-absage>.

Synodevedtaket

passer godt inn i en postmoderne pluralistisk forståelse som vil hevde at det finnes mange veier til Gud, og at det derfor finnes elementer av sannhet i alle religioner. Men Jesus presenterer ikke noe pluralistisk veikart. Det kan finnes mange veier til Jesus. Men det finnes bare én vei til Gud. Det gjelder også for jødene. Ja, først og fremst for dem.

Hvem rettes talen til?

Jesus taler nemlig ikke primært til tyske filosofer eller kirkeledere. Johannes 14 er innledningen på Jesu siste tale til sine 11 gjenværende jødiske lærlinger. Vi må vel anta at Jesus i denne sammenhengen vil minne sine nærmeste på det aller viktigste. Dessuten ble talen, ifølge Johannesevangeliet, holdt under det jødiske påskemåltidet, der hovedtemaet nettopp var, og er, veien hjem. Utfrielsen fra fangenskap og slaveri til frihet og fremtid med håp.

Mange jesustroende jøder i dag ser denne påskehistorien som langt mer enn historie. For dem handler det nettopp om at Jesus er forløseren som er større enn Moses (5 Mos 18,15 og Apg 3,22), og som har fridd dem fra syndens fangenskap til ny frihet og fred i Jesus Messias.

Jesus er altså den jødiske veien. Det er slik han også er blitt vår vei. De første jesustroende jøder identifiserte seg så sterkt med dette budskapet at de nettopp ble kalt «Veien» - eller de som hører «Veien» til (Apg 19,9 og 23; Apg 24,14 og 22)

Jesus er den jødiske sannhet

Han er oppfyllelsen og løftene om Messias, og slik bekreftelsen på alle Guds løfter til Israel. Derfor har hans ord like stor betydning og autoritet som alt annet Gud selv har sagt og åpenbart (Joh 15,7). Bare i og ved ham kan Israel realisere sitt kall og sin utvelgelse som Guds paktsfolk og tjener. Som Faderen har sendt meg, sender jeg dere, sa Jesus (Joh 20,21). Det handler om sendelsen med hans Ord. Denne sannheten er også åpenbart og forpliktende for oss. Derfor avsluttes Jesu tale med en bønn om at hans lærlinger må helliges i sannheten (Joh, 17,17-19).

Det mest provoserende for mange jøder er Jesu identifisering med Faderen. Den som har sett Jesus, har møtt Gud selv, sier Jesus. Det finnes altså ingen sann gudsåpenbaring uten den vi har gjennom Jesus. Han er inkarnasjonen av Gud selv i vår verden.

Jesus er det nye livet. Slik Israel nådde løftets land, og fortsatt har løfter om samling i landet og Farshuset, slik er også vi, sammen med Israel, kalt til et nytt liv i Guds rike ved Jesu oppstandelse. Det er i ham, og ved ham, at vi er på vei hjem, med sannheten bundet som belte om livet (Efes 6,14).

Håpet

I sin siste tale underviser Jesus sine nærmeste om livet i verden. Det kan ikke uten videre betraktes som et behagelig liv. Det rette liv er ikke nødvendigvis det lette liv. Nettopp derfor må også håpsdimensjonen løftes frem. Vi har et himmelsk hjemland og et Farshus som venter. Jesus har forberedt den veien. Han har gått foran, og venter på oss. Derfor starter også talen med de befriende ordene: Vær ikke redd! Evangeliet er nemlig håpets og trøstens budskap for engstelige lærlinger. Det er dette perspektivet Paulus også så sterkt understreker for en prøvet menighet i Korint, jfr. leseteksten: Vi har det usynlige og evige for øyet. Derfor mister vi ikke motet. Eller som profeten uttrykker det: Trøst mitt folk: De som venter på Herren, får ny kraft (Jes 40, 1 og 31).

Rolf G. Heitmann

Generalsekretær, Den Norske Israelsmisjon

rolf@israelsmisjonen.no